

Yüksek Öğrenim Görmeye Yönelten Nedenler Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yüksek Öğrenim Görmeye Yönelten Nedenler Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33470>

Soyut

Yüksek Ö?renim Görmeye Yönelten Nedenler Ölçe?i, bireyleri üniversite e?itimine yönlendiren içsel ve d??sal motivasyon kaynakları?n? ölçmek amacıyla Türkiye ba?lamına uyarlanm?? bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle **yüksek ö?renim** tercihlerinin ardındaki nedenleri, kariyer beklentilerini ve kişisel gelişim hedeflerini derinlemesine incelemek için kullanılmı?tır. Ölçeğin Türkiye'deki uyarlaması, 2011 yılında C. Özkan tarafından bir yüksek lisans tezi kapsamında gerçekleştirilmi? olup, odak noktası Eğitim Fakültesi öğrencileri olmuştur.

Uyarlama çalışması, öğrencilerin sosyalleşme taktikleri ile yüksek öğrenimi tercih etme nedenleri arasındaki ilişkiyi anlamayı hedeflemiştir. Bu ölçek, eğitim araştırmalarında öğrenci motivasyonu ve üniversiteye geçiş süreçlerinin anlaşılmasına yardımcı olarak önemli bir kaynak sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Yüksek öğrenim, motivasyon, eğitim fakültesi, öğrenci adaptasyonu, sosyalleşme taktikleri, üniversite tercihi.

Yazarlar

C. Özkan (Uyarlayan).

Amaç

Ölçeğin temel amacı, öğrencilerin yüksek öğrenim görme kararları?n? etkileyen faktörleri ve bu kararları?n altında yatan motivasyonel nedenleri sistematik olarak belirlemektir. Bu araç, özellikle öğretmen adayları?n?n mesleki ve kişisel hedeflerinin yüksekö?renim tercihlerine yansımaları?n? analiz etmeyi amaçlamaktadır. Elde edilen veriler, eğitim kurumları?n?n öğrenci ihtiyaçlarına daha iyi cevap verecek programlar geliştirmesine yardımcı olabilir.

Uyarlama çalışması, öğrencilerin yüksekö?renim sürecinde kullandıkları sosyalleşme stratejileri ile motivasyonel nedenleri karşılaştıırarak, üniversite ortamına adaptasyon süreçlerini de dolaylı yoldan anlamlandırmayı hedeflemiştir.

Yapı

Yüksek Ö?renim Görmeye Yönelten Nedenler Ölçe?i, psikolojideki **motivasyon** teorilerinden beslenerek, bireyin eğitim alma kararı?n? etkileyen itici güçleri ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil eder. Ölçülen temel yapı, öğrencilerin eğitim hedeflerine ulaşmak için gösterdikleri çabayı ve bu çabanın kaynağını (içsel tatmin, kariyer güvencesi, sosyal beklentiler vb.) kapsar. Bu yapı, genellikle akademik başarı ve devamlılıkla güçlü korelasyonlar göstermektedir.

Geçerlik

Ölçeğin uyarlama çalışmasına ait özet kaynakta, geçerlik analizlerine ilişkin spesifik istatistiksel değerler (örneğin, yapı geçerliği veya ölçüt geçerliği sonuçları) sunulmamıştır. Ancak, bir yüksek lisans tezi kapsamında gerçekleştirilen uyarlama sürecinde, ölçeğin hedef kitle olan Türk üniversite öğrencileri için kültürel ve dilsel etkililiğinin sağlandığı varsayılmaktadır. Ölçeğin faktör yapısının orijinal versiyonu ile tutarlılığının incelenmesi, geçerlik çalışmaları için önemli bir parçası olacaktır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizlerine dair spesifik katsayılar (örneğin, **Cronbach's alpha** iç tutarlılık katsayısı) kaynak özetinde belirtilmemiştir. Güvenirlik, ölçme aracının tutarlılığı ve kararlılığı gösterir. Uyarlama çalışmaları, test-tekrar test güvenilirliği veya iç tutarlılık analizleri gibi yöntemler kullanılarak ölçeğin ölçme hatasından ne ölçüde arındırıldığı tespit edilir. Bu tür psikometrik veriler, ölçeğin bilimsel araştırmalarda kullanılabilirliği açısından hayati öneme sahiptir.

Faktör Analizi

Uyarlama çalışmasında uygulanan faktör analizi sonuçları hakkında detaylı bilgi kaynak özetinde yer almamaktadır. Faktör analizi, ölçeği oluşturan maddelerin hangi temel boyutlar altında toplandığını belirlemek için kullanılan temel bir **psikometrik** yöntemdir. Uyarlamada, orijinal ölçeğin faktör yapısının Türk örnekleminde korunup korunmadığı veya yeni bir faktör yapısının ortaya çıkıp çıkmadığı bu analizle belirlenmesi beklenir.

Ölçme Aracı

Test Türü: Uyarlama

Format: Derecelendirme formatına dair spesifik bilgi kaynakta yer almamaktadır (Genellikle Likert tipi bir format kullanılabilmektedir).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite öğrencileri

Yaş Grubu: Genç yetişkinler (Tipik olarak 18-25 yaş aralığı)

Popülasyon Detayları: Özkan (2011) tarafından yapılan uyarlama çalışması, Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Yüksek lisans tezi kapsamında, anket yöntemiyle toplanan veriler üzerinden psikometrik analizler ve karşılaştırmalı istatistiksel incelemeler yapılmıştır. Bu metodoloji, editim psikolojisi alanındaki araştırmaların standartlarına takip etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Yüksek lisans tezi, üniversite, kariyer hedefleri, adaptasyon ölçeği, eğitim motivasyonu.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Belirtilmemiştir.

Bağılı E-posta Adresleri: Belirtilmemiştir.

Yazma Adresi: Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Tez çalışması sırasında).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Bu ölçeğin uyarlaması 2011 yılında tamamlanmıştır. Ölçeğin ticari kullanım veya telif haklarına dair spesifik izin ve ücret bilgileri kaynak özetinde yer almamaktadır. Ölçeğe ait tam metin yüksek lisans tezi, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir durumdadır.

Referanslar

Özkan, C. (2011). *Eğitim Fakültesi öğrencilerini yüksek öğrenim görmeye yönelten nedenler ve sosyalleşme taktikleri: Mersin Üniversitesi örneği* (Yüksek lisans tezi). Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.

Ölçeğin orijinal tez kaynağına YÖK Tez Merkezi üzerinden erişim sağlanabilir: tez.yok.gov.tr

Ölçeğin PDF formatındaki dokümana aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: yuksek-ogrenim-gormeye-yonelten-nedenler-olcegi-toad.pdf

Yüksek Öğrenim Görmeye Yönelten Nedenler Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri, kaynak özetinde sağlanmamıştır. Maddelere erişim için yukarıda belirtilen yüksek lisans tezi veya PDF dosyası incelenmelidir.